

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen

Stockholm den 28 augusti 2020

Remissvar från Swedish Match AB och SMD Logistics AB gällande "Ny punktskatt på övrig tobak" Fi2020/02469/S2

Inledning

Swedish Match AB ("bolaget") tackar för möjligheten att inkomma med synpunkter på förslaget till ny punktskatt på övrig tobak. I bolagets yttrande kommer begreppet "råtobak", trots att det inte är ett skatterättsligt begrepp, att användas både för den råtobak som i dag inte omfattas av punktskatt samt för den råtobak som i egenskap av rökto bak omfattas av punktskatt.

SMD Logistics AB, som är ett av bolaget helägt dotterbolag, har inga synpunkter på remissen.

Syftet som anges med beskattningen enligt förslaget är framför allt att komma till rätta med de problem som gränsdragningen mellan skattepliktig rökto bak och tobak som inte är skattepliktig medför samt att motverka fusk.

Bolaget tillstyrker förslaget i förhållande till syftet att kunna motverka fusk, eftersom ett lagerhållarsystem även för övrig tobak kan förväntas ha en stävande effekt på viss oseriös verksamhet. Däremot menar bolaget att förslaget tyvärr riskerar att inte komma till rätta med viktiga problem kring gränsdragningen mellan skattepliktig rökto bak och övrig tobak.

Det är viktigt att gränsdragningen mellan tobak som är skattepliktig enligt de harmoniserade reglerna som träffar rökto bak och den tobak som föreslås bli skattepliktig råto bak klagörs genom förutsebara bestämmelser. Bolaget vill även uppmärksamma att det finns en liknande gränsdragningsproblematik för tobaksmjöl, som redogörs för nedan. Vidare föreslår bolaget bl.a. att undantagsmöjligheterna avseende varor som används för provning av kvalitet ska gälla för godkända lagerhållare, på motsvarande sätt som för upplagshavare.

Gränsdragningsproblematik i definitionen av olika tobaksvaror

I förslaget till införande av punktskatt på övrig tobak finns gränsdragningsproblemen mellan olika tobaksvaror som tidigare uppmärksammats kvar. Gränsdragningsproblematiken påverkar bl.a. enligt vilka regler som skatteplikt inträder, tillämplig skattesats, vilka registreringar som en skattskyldig bör ansöka om, och hur import från tredje land respektive införsel från andra EU-medlemsstater ska hanteras.

De identifierade situationerna är dels huruvida beskattning av råttobak ska ske som rökttobak eller som övrig ttobak, dels om beskattning av mald ttobak - s.k. ttobakspulver - ska ske som snus eller som övrig ttobak. Nedan redogörs för respektive gränsdragningsproblematik.

Beskattning av råttobak

Det är nödvändigt att regeringen klargör om råttobak ska beskattas som rökttobak eller som övrig ttobak, då oklarheten leder till grundläggande frågor såsom enligt vilka regler skatteplikt inträder, tillämplig skattesats, vilka registreringar som är nödvändiga, samt hur importer från tredje land respektive införsel från andra EU-medlemsstater ska hanteras.

Råttobak kan bestå av bladbitar i form av helt eller delvis stripad ttobak (s.k. *strips*) där ttobaksbladen har tröskats (tröskningen innebär att ttobaksbladen har matats in i ett tröskverk där roterande valsar slagit av stjälken), av *helblad* eller av *stjälk*.

Det finns en känd gränsdragningsproblematik mellan vad som utgör skattepliktig rökttobak respektive ej skattepliktig råttobak. Bolaget gör bedömningen att samma gränsdragningsproblematik tyvärr kommer att kvarstå, eftersom förslaget använder en negativ definition för "övrig ttobak".

Skatteverkets ställningstagande från den 18 december 2018, dnr 202 525873-18/111 torde innebära att råttobak i form av strips kommer att anses som skattepliktig som rökttobak, medan däremot t.ex. stjälk inte är skattepliktig som rökttobak eftersom stjälk inte går att röka. Tullverket synes dela Skatteverkets tillämpning.

Även EU-kommissionen har i rapporter gjort uttalanden efter domen i Eko-Tabakmålet (mål C-638/15) som stödjer att råttobak inte utgör en produkt som ska beskattas enligt ttobaksskattedirektivet.

Att rökttobak ska vara tillverkad för att bli skattepliktig finner även stöd i regeringens proposition 2010/11:13 (Anpassningar av ttobaksbeskattningen med anledning av ändrade ttobaksskattedirektiv) sid 23f under avsnitt 6.5 "Anpassning av beskattningen av rökttobak" där regeringen anger vad som avses med rökttobak. I propositionen anges att lagen om ttobaksskatt inte gör skillnad i beskattningen mellan rullttobak och piptobak, dvs ttobaken har i båda fallen skurits i en skärmaskin och därmed genomgått en tillverkningsprocess.

Bolaget gör utifrån ovanstående bedömningen att det är oklart enligt vilket regelverk som framförallt råttobak i form av helt eller delvis stripad ttobak (s.k. strips) bör beskattas. Detta kan få olika skattemässiga konsekvenser, för bl.a. de situationer som nämnts ovan. Bolaget utgår från att detta kommer att klargöras i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Bolaget vill i detta sammanhang särskilt peka på följande oklarhet vad gäller skattebefrielse för råvaran vid tillverkning av snus.

Av förslaget till 39 a § framgår att från skattskyldighet för lagerhållare enligt 39 § 1 b undantas snus, tuggttobak eller övrig ttobak som har återanvänts vid tillverkning av skattepliktiga

tobaksvaror. Enligt förslaget till 40 § får en godkänd lagerhållare som vid tillverkningen av snus, tuggtobak eller övrig tobak har återanvänt bl.a. rökto bak för vilken skattskyldighet har inträtt göra avdrag för skattekostnaden.

Bolaget har redogjort för att det råder en oklarhet om råto bak ska beskattas som rökto bak eller som övrig tobak. Vid tillverkning av snus kommer det att råda oklarhet om avdrag får göras, eller om undantag från skattskyldighet ska tillämpas. Denna oklarhet medför enligt nuvarande förslag betydande skatterisker för en tillverkare, som att tobaksskatt som betalas på tobak som används som råvara inte är avdragsgill för tillverkaren och att undantaget från skatt inte heller är tillämpligt.

Tobakspulver bör beskattas som övrig tobak

Mald tobak, även kallat tobakspulver eller tobaksmjöl, faller enligt bolagets bedömning inte under definitionen för snus. Malning till tobakspulver är bara det första steget vid tillverkningen av snus. Tobakspulver kan inte nyttjas som snus eftersom det bl.a. inte kan formas till en prilla, vilket bland annat utmärker visst färdigtillverkat snus.

Tobakspulver bör i tullsammanhang hanteras under KN-nummer 2403 99 90 00. Av förklarande anmärkningar (FAKN) till detta undernummer så framgår bl.a. följande: "Tobakspulver (erhålls i allmänhet genom en process, t.ex. malning, som resulterar i en specifik partikelstorleksfördelning). Det bör inte finnas några orenheter och partikelstorleken bör vara under 0,4 mm." Av FAKN för snus framgår att "Snus är tobak i form av pulver eller korn som särskilt behandlats för att användas som snus men inte rökas."

Det är nödvändigt att regeringen i förarbetena klargör vilka skatteregler som gäller för tobakspulver.

Bolaget gör bedömningen att de subjektiva kriterierna i definitionen för snus, dvs att produkten även ska gå att använda som snus, inte är uppfyllda för tobakspulver. Tobakspulvret har inte heller genomgått någon särskild behandling för att nyttjas som snus. Tobakspulver bör mot denna bakgrund vara skattepliktigt enligt reglerna för beskattning av övrig tobak.

Provning av varornas kvalitet

Av artikel 17 punkten c) i tobaksskattedirektivet framgår att tobaksvaror får undantas från punktsskatt, eller punktsskatt som erlagts för dem får återbetalas, om varorna uteslutande är "avsedda för vetenskapliga försök eller för prov rörande varornas kvalitet". Vidare framgår att medlemsstaterna får bestämma de villkor och formaliteter som ska gälla.

Nuvarande svenska lagstiftning medger undantag från skattskyldighet för upplagshavare för varor som "uteslutande använts för provning av varornas kvalitet i skatteupplaget" (21 § tobaksskattelagen). Undantagsregeln förefaller således dels begränsad till att endast gälla upplagshavare, dels till att endast avse aktivitet i skatteupplag.

Godkända lagerhållares provning av varornas kvalitet

Eftersom förslaget till reglering av skatt på övrig tobak innebär att även andra typer av tobaksvaror i egenskap av "övrig tobak" kommer att omfattas av punktskatteregelverket behöver behovet av, och möjligheterna till, undantag för provning av varornas kvalitet även för godkända lagerhållare att övervägas.

Bolaget anser att det saknas skäl att inte ha en likabehandling i den skattemässiga hanteringen av olika typer av tobak i detta hänseende och att det därmed bör medges motsvarande undantag även för godkända lagerhållare.

Kvalitetsrelaterade krav är en av hörnstenarna i tobakslagstiftningen. Bolaget arbetar intensivt och kontinuerligt med frågor rörande kvalitet. Exempelvis är kemisk analys av prover av bl.a. den tobak som införskaffas för snustillverkning i Sverige ett naturligt och mycket centralt led i bolagets kvalitetsarbete. De prover som bolaget tar in i syfte att använda i detta analys- och kvalitetsarbete används endast inom ramen för just det arbetet och når således aldrig konsumentledet.

Det är varken rimligt eller påkallat, och inte heller i linje med lagstiftningens primära syften, att punktbeskatta denna typ av kvalitetsprover. Undantaget för varor som "uteslutande använts för provning av varornas kvalitet" bör därför utvidgas till att också gälla för godkända lagerhållare. Ett sådant undantag vara tämligen okomplicerat att föra in i tobaksskattelagen.

Provning av varornas kvalitet utanför skatteupplag

Undantagsregeln för upplagshavare synes begränsad till provning av varornas kvalitet "i skatteupplaget". Bolaget kan dock även se att det kan uppstå situationer där kemisk analys och andra prover rörande varornas kvalitet kan behöva göras utanför skatteupplaget och/eller på externa laboratorier. Det vore hanteringsmässigt i dessa fall lämpligt om det utöver möjligheterna att utföra provning i själva skatteupplaget även fanns en möjlighet till avdrag för den skattskyldige i dylika situationer.

Stockholm enligt ovan

Patrik Hildingsson, Swedish Match AB